

Kósa József úr
részére

<mailto:kmt+request-13191-3b65d2b4@kimitud.org>

Tárgy: Válasz a 2019. augusztus 10-i adatigénylésére

Tisztelt Kósa József Úr!

Az Agrárminisztériumba 2019. augusztus 10-én elektronikusan érkezett, a gödöllői HÉV Tölgyes megálló Szentjakab megállóra történő átnevezésére vonatkozó közérdekű adatigénylésével kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatjuk:

A rendelkezésre álló dokumentumok (*Szentjakab Részönkormányzat 2005. november 10-én kelt megkeresése a Földrajzinév-bizottság felé; a Gödöllői Szolgálat nevű újság 2004. március 11-i példánya; a Földrajzinév-bizottság 2005. december 19-én megtartott 55. ülésének döntései*), továbbá a https://mogyorod.asp.gov.hu/sites/mogyorod/files/imce/2017-12/ovht_epiteszet.pdf weboldalon talált információk alapján az alábbiakban részletezett tények állapíthatók meg.

Az 1865. évi birtokrendezést követően a **Szentjakab** dülőben a Mogyoródi patakon tavat duzzasztottak, ami a Szentjakab nevet kapta. A XIX. - és XX. század fordulóján a mezőgazdasági termelés mellett előtérbe került a közlekedés szerepe. Az átmenő utak forgalma megnőtt, a főváros gazdasági és közigazgatási szerepe erősödött, vonzaskörzete kiterjedt Mogyoróra is, aminek okán megépült a HÉV. Budapest és Gödöllő között 1911. november 25-én indult meg a HÉV-közlekedés. Az induláskor Erzsébet-kert és Mogyoród megállók között – a Szentjakab erdőben – kialakítottak egy feltételes megállót, ami a **Szentjakab** nevet kapta. A megállóhely ekkor még csak az erdőből kitermelt fák elszállítására szolgált, mivel ekkor még áruszállításra is használták a HÉV-et. A két világháború közötti időszakban a **Szentjakab** megálló melletti tó népszerű fürdőhely volt, ahová nem csak Gödöllőről és környékéről, hanem Budapestről is kijártak az emberek fürdőzni.

Mogyoród nagyközség **Szentjakab** nevű településrészének lakói 2005-ben önálló település létrehozásáról döntöttek lakóhelyük tekintetében. A megvalósítás érdekében 2005. február 18-án Szentjakab Részönkormányzat írásban szakvéleményt kért a Földrajzinév-bizottságtól a **Szentjakab** településnév használatára vonatkozóan. Kérelmükben részletesen ismertették a névhez kapcsolódó történelmi előzményeket. Az önálló település létrehozása nem valósult meg, így a terület lakói kifejezték igényüket arra, hogy legalább a – szentjakabi lakosok közlekedését segítő – HÉV megálló neve utaljon a településrész nevére. Kérésüket indokolta, hogy régebbi – 1953-as 1954-es – HÉV menetrend szerint a Tölgyes elnevezésű megállóhely neve korábban **Szentjakab** volt, amit 1954-ben egy tollvonással változtatott meg az akkori hatalom **Szentjakabról** Tölgyesre, vélelmezhetően a név klerikális jellege miatt.

A megálló átnevezésének tervét Szentjakab Részönkormányzata megvitatta a HÉV illetékes szakembereivel is, akik nem zárkoztak el a névváltoztatás elől, azonban kérték, hogy a módosítás ne azonnal történjen meg, mivel a megálló névtáblák és egyéb nyomtatott anyagok (pl. menetrend) soron kívüli megváltoztatására nincs lehetőség. A HÉV illetékes szakemberei javasolták, hogy ideiglenesen legyen a megálló neve **Tölgyes-Szentjakab** vagy **Szentjakab-**

Tölgyes, és majd később kerüljön visszaállításra az eredeti **Szentjakab** megállónev. A HÉV szakemberei tájékoztatták a részönkormányzatot, hogy bármelyik név mellett is foglalnak állást, az átnevezéshez szükség van a Földrajzinév-bizottság állásfoglalására.

A tájékoztatás okán a részönkormányzat megkereséssel élt a Földrajzinév-bizottság felé, amely szerv támogatta a névváltoztatást, mivel az megfelelt a földrajzi nevek kodifikációjának, ami nagyon gondos mérlegelésen alapuló, három szempontnak – a rendszerszerűségnek, a **hagyománynak**, illetve az egyszerűségnek – megfelelő eljárás keretében történik.

A Földrajzinév-bizottság megkeresés esetén dönt, szakmai véleményt vagy állásfoglalást ad a földrajzi nevekkel kapcsolatban. Tárgyi ügyben 2005-ben támogatta a névváltoztatást, mivel a **Szentjakab** név megfelelt a hagyománynak.

Közérdekű adatigénylésével kapcsolatban a rendelkezésünkre álló dokumentumokat mellékelten megküldjük.

Budapest, 2019. augusztus 22.

Tisztelettel:

Agrárminisztérium
Sajtóiroda
sajto@am.gov.hu